

jej dominantnou témou stalo štúdium duchovnej kultúry (obyčaje, demonológia, povery, kozmogónia, liečenie), a to aj v širších slovanských kontextoch, pričom dôsledne uplatňovala historicko-porovnávaciu metódu.

Na katedre etnografie začala pôsobiť v roku 1964 ako externá prednášateľka v oblasti mimoeurópskych národov. V roku 1975 sa stala externou a od roku 1978 – internou vedúcou Kabinetu etnológie FiF UK, kde sa v roku 1978 habilitovala za docentku v oblasti národopisu. Z funkcie vedúcej kabinetu jej vyplynulo vedenie úloh štátneho plánu základného výskumu s témou národnostných menšín, etnických procesov a kultúrnych tradícií v socialistickej spoločnosti. Individuálne sa stále venovala výskumom a štúdiu obyčajových tradícií, výsledkom čoho bola publikácia *Rok vo zvykoch nášho ľudu* (1986) – ako prvé syntetické spracovanie kalendárnych zvykov Slovenska. Z oblasti teórie sa venovala kategórii tradície a etnickým kategóriám.

Jej pedagogické pôsobenie – to boli prednášky z duchovnej kultúry, slovanského národopisu, mimoeurópskych národov, ako aj teórie a metodológie. Bola školiteľkou vedeckých aspirantov, ktorých vchovala sedem. Pre potreby študentov napísala vysokoškolskú učebnicu *Úvod do štúdia etnografie a folkloristiky* (1989).

Vedecko-organizačné pôsobenie spočívalo v dlhoročnom vedení Oddelenia duchovnej kultúry v Národopisnom ústave SAV, vedení Kabinetu etnológie FFUK, pričom súčasne bola aj vo funkcii zástupkyne vedúceho katedry (v r. 1990 bola poverenou vedúcou katedry). V rokoch 1975 – 1978 bola predsedníčkou Slovenskej národopisnej spoločnosti, ktorej sa v roku 1993 stala čestnou členkou.

Emília Horváthová patrila v svojej generácii k najvýznamnejším a najproduktívnejším osobnostiam.

Kornélia Jakubíková

Doc. PhDr. Ladislav MLYNKA, CSc.

*1954 – † 2010

Osobnosť a široká odborná orientácia etnológa, muzeológa Ladislava Mlynku v posledných dvoch desaťročiach výrazne ovplyvnila formovanie Katedry etnológie a kultúrnej antropológie. Už od ukončenia vysokoškolského štúdia v odbore národopis sústredil pozornosť na štúdium ľudového staviteľstva, ktoré na základe systematického terénneho výskumu interpretoval a publikačne sprístupňoval zo širokého uhla pohľadu. Ku kľúčovým problémom jeho vedeckého záujmu patrilo nielen sledovanie foriem obydla v kontexte stavebného a sídelného vývinu na Slovensku, ale

upriamil pozornosť aj na otázky sociálnej a profesijnej orientácie užívateľov stavebných objektov (*Remeselník vo vidieckom prostredí. Remeslo a status remeselníka v lokálnom spoločenstve*, 2004). Osobitnú oblasť vedeckého záujmu predstavovali ľudové technické stavby na Slovensku (s akcentom na mlyny), ktoré sprístupňoval v početných príspevkoch nielen z pohľadu etnológa, znamenitého znalca konštrukčných zákonitostí týchto objektov (*Vodný mlyn a jeho terminológia v slovenčine a v slovanských jazykoch*, 2006, editor zborníkov *Ochrana banských technických pamiatok na Slovensku*, 1988, *Výrobné technické objekty v ľudovom staviteľstve*, 1988), ale aj muzeológa – ochranára tejto oblasti kultúrneho dedičstva na Slovensku (*Prezentácia technických stavieb „in situ“ a v múzeách v prírode na Slovensku*, 2004). Odborná erudícia Mlynku sa snúbila s poznatkami nadobudnutými počas jeho dlhoročného pôsobenia na pracoviskách pamiatkovej starostlivosti. Tieto dve odborné priority sa premietali nielen do publikačnej činnosti, ale aj do pedagogického pôsobenia na Katedre etnológie a kultúrnej antropológie, ktoré v roku 1996 vyústilo aj do sformovania študijného odboru „muzeológia“ (Bc.), ktorý odborne viedol (*Muzeológia na Filozofickej fakulte UK Bratislava ako študijný odbor*, 2008).

Popri prednáškach a seminároch s dôrazom na problematiku ľudového staviteľstva sa neskôr jeho odborný záujem rozšíril o problematiku environmentálnej etnológie s akcentom na ochranu historických sídel, s ich kultúrnou a duchovnou dimenziou a pamiatkami ako prvkami štruktúry sídla a jeho identity (*Identita vidieckych sídel / k jej duchovnej a kultúrnej dimenzii*), 2003, *Pamiatky v regióne, región v pamiatkach na príklade využitia mlynov v turizme*, 2005). K významným publikačným výstupom Mlynku patria monografie, pričom bol nielen ich zostavovateľom, ale i spolutorom (*Región Vodného diela Žilina. Ľudová kultúra zátopovej oblasti*, 2005, *Volkovce*, 2000, *Zlaté Moravce*, 1998, *Komjatice*, 2008).

Magdaléna Paríková

Prof. PhDr. Milan LEŠČÁK, CSc.

*1940

Po absolvovaní štúdia jazyka slovenského a národopisu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave obhajobou diplomovej práce *Humoristické rozprávania v Spišskom Hrhove, Klčove a Dolanoch* nastúpil v roku 1963 na internú ašpirantúru do Národopisného ústavu SAV. Kandidátsku dizertačnú prácu *Súčasný stav humoristického rozprávania na Spiši (pokus o výskum frekvencie a výskytu)* obhájil v roku 1971. V Národopisnom ústave SAV (teraz Ústav etnológie SAV) pracoval do roku 1996 ako vedecký pracovník, vedecký tajomník ústavu (1967 – 1971),